

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: JANUARY- 2024
FIRST SEMESTER

Subject: Economics of Growth and Development (EC22-102)

Date: 01/01/2024

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**
1. What is economic development? Describe the economic and non-economic factors affecting economic development.
 2. Describe the causes of poverty in India and give suggestions for the removal of poverty.
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**
1. Discuss the theory of stages of economic development given by Rostow.
 2. Describe the theory of unlimited supply of labour given by Lewis.
 3. Describe the causes of income inequality in India.
 4. Describe the causes of unemployment in India.
 5. Discuss the obstacles to economic development in India.
 6. Explain Myrdal's theory of circular causation.
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**
- a) Discuss the features of economic growth.
 - b) Discuss the consequences of income inequality in India.
 - c) Describe the types of unemployment in India.
 - d) Discuss the features of developed economies.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. आर्थिक विकास म्हणजे काय? आर्थिक विकासावर परिणाम करणाऱ्या आर्थिक आणि गैर-आर्थिक घटकांचे वर्णन करा.
 २. भारतातील दारिद्र्य कारणांचे वर्णन करा आणि गरिबी दूर करण्यासाठी सूचना द्या.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. रोस्टो यांनी दिलेल्या आर्थिक विकासाच्या टप्प्यांच्या सिद्धांताची चर्चा करा.
 २. लेविसने दिलेल्या श्रमांच्या अमर्याद पुरवठ्याच्या सिद्धांताचे वर्णन करा.
 ३. भारतातील उत्पन्न असमानतेच्या कारणांचे वर्णन करा.
 ४. भारतातील बेरोजगारीच्या कारणांचे वर्णन करा.
 ५. भारतातील आर्थिक विकासातील अडथळांची चर्चा करा.
 ६. मिर्दालच्या वर्तुळाकार कारणाचा सिद्धांत गंभीरपणे स्पष्ट करा.
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- अ) आर्थिक वाढीच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
 - ब) भारतातील उत्पन्न असमानतेच्या परिणामांची चर्चा करा.
 - क) भारतातील बेरोजगारीच्या प्रकारांचे वर्णन करा.
 - ड) विकसित अर्थव्यवस्थांच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.